

Moderamen Landelijke Vergadering
Nederlands Gereformeerde Kerken

Scriba: H. Tjalma-den Oudsten, Voorschoten
scriba.lv@ngk.nl

BELEIDSPLAN NEDERLANDS GEREFORMEERDE KERKEN

2020 – 2024

Vastgesteld te Zeewolde, 09-11-2019

INHOUD

1. Plaatsbepaling en grondslag van de Nederlands Gereformeerde Kerken
2. Structuur
3. Rechtsvorm
4. Inschrijving in het Handelsregister
5. Doelstelling
6. Beleidsplan
  - 6.1. karakter
  - 6.2. status
7. Werkzaamheden
8. De plaatselijke kerk en haar organisatie
9. De werving van geldelijke middelen
10. Het beheer en de besteding van de geldelijke middelen
  - 10.1. plaatselijk niveau
  - 10.2. landelijk niveau
11. Toezicht
12. Vermogensbeheer
13. Beloning beleidsbepalers
14. Bestemming liquidatiesaldo

1. Plaatsbepaling en grondslag van de Nederlands Gereformeerde Kerken

De Nederlands Gereformeerde Kerken is een gereformeerd kerkgenootschap, in 1967 ontstaan door vereniging van kerken die buiten het verband van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) zijn geplaatst. In 1979 namen ze op hun Landelijke Vergadering te Wezep de naam Nederlands Gereformeerde Kerken aan.

De Nederlands Gereformeerde Kerken staan in de traditie van de Reformatie: ze aanvaarden de Bijbel als Gods betrouwbare en gezaghebbende Woord en in de kerkdiensten staat de uitleg en verkondiging van de Bijbel centraal. Jezus Christus en de redding door zijn kruisdood en opstanding vormen het hart van de verkondiging. Tegelijk is er in de meeste Nederlands Gereformeerde Kerken ruimte voor een meer evangelische geloofsbeleving, hebben naast psalmen en klassieke gezangen ook opwekkingsliederen een ruime plaats en is er groeiende aandacht voor het werk van de heilige Geest.

2. Structuur

De Nederlands Gereformeerde Kerken vormen een kerkgenootschap waarin 88¹ plaatselijke kerken (gemeenten) zijn verenigd, allen gevestigd in Nederland, met in totaal 33.011 leden. De plaatselijke kerken worden doorgaans aangeduid als “Nederlands Gereformeerde Kerk te <plaatsnaam>” of “NGK te <plaatsnaam>”.

De plaatselijke kerk

De zelfstandigheid van de plaatselijke kerk is het dragend principe onder de Nederlands Gereformeerde Kerken. Op dit uitgangspunt is het statuut in de zin van artikel 2:2 BW (zie par. 3.) gebouwd. Het statuut wordt gevormd door het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven van Nederlands Gereformeerde Kerken (AKS) met aanhangende regelingen waarin bepalingen uit dit Akkoord zijn uitgewerkt.

In het AKS spreken de kerken o.a. uit dat zij eendrachtig samenwerken, elkaar opwekken, elkaar dienen en helpen en het bevat afspraken over de wijze waarop zij dat kerkelijk samenleven vorm geven. Het AKS bepaalt verder dat zij in regionaal en landelijk verband de zaken behartigen die zij gemeenschappelijk hebben.

Regionaal en landelijk

De kerken in een bepaald geografisch gebied vormen gezamenlijk een regio. De kerken in een regio komen ten minste tweemaal per jaar (door middel van afgevaardigden) in vergadering bijeen (hierna te noemen; de regiovergadering).

Het AKS bepaalt expliciet dat de kerken, als zij in regiovergadering bijeen zijn, elkaar vragen of zij het oordeel en de hulp van de zusterkerken nodig hebben. Daarnaast heeft de regiovergadering een aantal specifieke taken die zijn omschreven in het AKS en de daarop gebaseerde regelingen. Zo wordt in regioverband verantwoording afgelegd van zaken die de band tussen de plaatselijke kerk en haar predikant betreffen (zoals de voorziening in het levensonderhoud, ook na emeritaat of bij arbeidsongeschiktheid). Verder zijn beslissingen betreffende de rechtspositie van de predikant onderworpen aan goedkeuring door de regiovergadering.

---

¹ Stand per 1 januari 2019

Als regel komen de Nederlands Gereformeerde Kerken eenmaal in de drie jaar door middel van afgevaardigden in Landelijke Vergadering bijeen² en voorts zo vaak als in het AKS of de daarop gebaseerde regelingen is bepaald. De inhoudelijke voorbereiding van de inbreng vindt in de regiovergadering plaats.

Zowel de regiovergaderingen als de Landelijke Vergaderingen zijn openbaar, tenzij het over personen gaat. Het voorzitterschap van de vergaderingen wisselt regelmatig (in beginsel per vergadering).

In enkele (in het AKS omschreven) situaties fungeert de regiovergadering of de Landelijke Vergadering als beroepsinstantie.

De regiovergaderingen en de Landelijke Vergadering kunnen commissies instellen en ontbinden. De door de Landelijke Vergadering 2007 vastgestelde "Regeling voor commissies en kerkelijke instellingen" bepaalt op welke wijze bij de instelling van een commissie of kerkelijke instelling de taak, benoeming, verhouding tot de kerken en de (al dan niet financiële) verantwoording worden geregeld. De opdracht aan een commissie kan bestaan in voorbereiding van besluitvorming op een volgende vergadering maar er zijn ook commissies met een feitelijk permanente opdracht (zie voor een voorbeeld de in par. 10 en 11 beschreven Financiële Commissie).

3. Rechtsvorm

Wettelijk kader: artikel 2:2 BW

In artikel 2 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek (hierna: artikel 2:2 BW) is bepaald dat kerkgenootschappen, alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin zij zijn verenigd, naar hun aard rechtspersoonlijkheid bezitten. Zij worden geregeerd door hun eigen statuut, voor zover dit niet in strijd is met de wet. In datzelfde artikel 2:2 is ook bepaald dat de overige bepalingen van Titel 1 (algemene bepalingen) op deze rechtspersonen niet van toepassing zijn. Dat betekent o.a. dat de vereisten die zijn verbonden aan het ontstaan van rechtspersonen niet gelden voor kerkgenootschappen. Het ontstaan (of bestaan) van een kerkelijke rechtspersoon kan dus niet worden aangetoond met een notariële akte.

Rechtspersoonlijkheid plaatselijke kerk en gezamenlijke kerken

Op grond van artikel 2:2 BW is iedere plaatselijke Nederlands Gereformeerde Kerk rechtspersoon in de zin van dit artikel. De plaatselijke kerk is dus rechtspersoon vanwege het enkele feit dat hij kerk is.

Sinds 14 april 2007 bezitten de Nederlands Gereformeerde Kerken ook gezamenlijk rechtspersoonlijkheid uit hoofde van artikel 2:2 BW. Als het in dat artikel genoemde "eigen statuut" van de gezamenlijke Nederlands Gereformeerde Kerken geldt het eerder genoemde (AKS) met aanhangende regelingen waarin een aantal bepalingen is uitgewerkt.

De Landelijke Vergadering is bevoegd om commissies en kerkelijke instellingen in te stellen en te ontbinden. Commissies worden ingesteld ten dienste van de gemeenten, om de taken die gezamenlijk kunnen worden behartigd, zo efficiënt en doelmatig mogelijk uit te voeren. Op landelijk niveau worden de kerken ten aanzien van

---

² Gezien de autonomie van de plaatselijke kerken is de officiële benaming: "De Nederlands Gereformeerde Kerken, in Landelijke Vergadering bijeen". Ter wille van de duidelijkheid zal in dit plan worden gesproken over "De Landelijke Vergadering".

vermogensrechtelijke zaken die zij gemeenschappelijk hebben, vertegenwoordigd door de Landelijke Vergadering of door commissies. Ook de vertegenwoordiging op regionaal niveau is in het AKS geregeld.

Voorts kan de Landelijke Vergadering een kerkelijke instelling oprichten en ontbinden. Een kerkelijke instelling bezit dan, als zelfstandig onderdeel van de gezamenlijke kerken, eveneens rechtspersoonlijkheid in de zin van artikel 2:2 BW.

4. Handelsregister

Sinds 1 januari 2010 zijn kerkgenootschappen in het Handelsregister op het hoogste aggregatieniveau. De gezamenlijke Nederlands Gereformeerde Kerken zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht, onder nummer 30277791. Met het oog op e-herkenning wordt in een door het CIO begeleid proces gewerkt aan inschrijving per afzonderlijke kerk.

5. Doelstelling

De Nederlands Gereformeerde Kerken zijn gericht op de voortgang van haar missie, waartoe continuïteit - en daarmee het voortbestaan - van het kerkverband noodzakelijk is. Er is geen winstoogmerk noch is sprake van een winststreven; de kerken streven slechts naar een sluitende of anderszins verantwoorde exploitatie. Het verschil tussen de verkregen en bestede middelen zal dan ook alleen worden aangewend voor de voortgaande financiering van de in dit plan beschreven activiteiten.

6. Het beleidsplan

Karakter van het plan, tegen de achtergrond van het kerkverband

Het beleidsplan beschrijft de voorgenomen activiteiten van de Nederlands Gereformeerde Kerken in de komende vijf jaren en de manier waarop de kerken aan die activiteiten invulling geven. Het kerkelijk leven is gebouwd - en bouwt nog voort - op de in par. 1 beschreven grondslag en het heeft dus een doorgaand karakter. Dat brengt met zich mee dat de kerkelijke activiteiten en werkzaamheden naar hun aard voor een deel gelijk zijn aan de activiteiten uit de periode hiervoor en voor een ander deel daarmee in ieder geval in lijn liggen. Wel verschuiven accenten in de loop der jaren en uiteraard krijgen bepaalde onderdelen in een bepaalde periode meer of minder nadruk.

Uit de kerkelijke structuur volgt dat dit plan slechts de grootste gemene deler kan beschrijven van de activiteiten van en in de plaatselijke Nederlands Gereformeerde Kerken. Dat neemt niet weg dat alle activiteiten van de plaatselijke kerken passen binnen de aangegeven grondslag.

Status van het beleidsplan

Dit beleidsplan beschrijft aldus in algemene zin de activiteiten die in de lokale kerken plaatsvinden en de financiële aspecten die daarmee samenhangen.

Onder 2 is al aangegeven dat het primaat van de plaatselijke kerk het uitgangspunt is voor het onder Nederlands Gereformeerde Kerken heersende kerkrecht en de kerkorde.

Dat betekent dat dit beleidsplan niet het karakter heeft van een dictaat dat in een hiërarchische verhouding door de gezamenlijke kerken aan de plaatselijke kerk wordt opgelegd en door die plaatselijke kerk moet worden opgevolgd. Wel weten de plaatselijke kerken zich nadrukkelijk verbonden in gehoorzaamheid aan Gods geboden, in liefde tot God en de naaste en in het streven naar een geordend kerkelijk samenleven. Zij zijn er voortdurend op gericht dat hun handelen en nalaten hiermee in overeenstemming is en dat alles eerlijk en met orde geschiedt. Tegen die achtergrond maken de kerken, in Landelijke Vergadering bijeen, al sinds hun ontstaan in gezamenlijkheid afspraken over een groot aantal zaken: zo behoort het in onze kerken te gaan. Zij spreken elkaar in regionaal en landelijk verband ook op die afspraken aan.

Het behoort tot het zusterlijk samenleven (zie par. 2) dat de kerken elkaar in regionaal en landelijk verband ook kunnen bevragen op een eerlijke en transparante manier van omgaan met geld en goederen. Met dit beleidsplan wordt beoogd dat alles nog eens te benadrukken en te bevorderen.

Het voorgaande betekent dat de op hoofdlijnen geschetste beleidslijnen in dit beleidsplan de plaatselijke gemeenten niet langs hiërarchische maar wel langs morele weg binden.

7. Werkzaamheden

De Nederlands Gereformeerde Kerken zien zich ook in de periode die dit plan bestrijkt, in ieder geval geroepen tot de volgende activiteiten:

- het houden van samenkomsten op zon- en feestdagen die als eredienst zijn gericht op de eer van God, de verkondiging van zijn Woord en de viering van het heil;
- de regelmatige bediening van de sacramenten (de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal) in openbare kerkdiensten;

- het geven van catechetisch onderwijs aan de jeugd van de gemeente;
- het opleiden van studenten tot het ambt van predikant;
- het bezoeken en bijstaan van zieke en bejaarde leden en van andere leden in moeilijke omstandigheden;
- het verschaffen van hulp aan leden bij financiële moeilijkheden in hun privé- of gezinsleven (levensonderhoud) door middel van diaconale bijstand;
- het onder omstandigheden bijdragen in maatschappelijke en sociale noden door de diaconie;
- het ondersteunen van zendingsactiviteiten;
- evangelisatiewerk;
- het indien mogelijk stichten van gemeenten;
- het onderhouden en indien nodig (ver)bouwen van kerkgebouwen, dan wel andere gebouwen ten dienste van de kerkelijke gemeenten.

8. De organisatie van de plaatselijke kerk

De leiding van de plaatselijke kerk berust bij de plaatselijke kerkenraad. De kerkenraad vertegenwoordigt de gemeente naar buiten toe en bestaat uit door de gemeente gekozen ouderlingen en diakenen alsmede de predikant. De kerkenraad wordt in rechte vertegenwoordigd door voorzitter en scriba (secretaris), al dan niet met één of meer andere kerkenraadsleden. Stemrecht in de plaatselijke kerk hebben de leden die openbare belijdenis van hun geloof hebben afgelegd (en de volwassen leeftijd hebben bereikt).

De kerkenraad kan voor een deel van het kerkelijk werk commissies instellen. Een dergelijke commissie ontvangt een duidelijke opdracht en legt verantwoording af aan de kerkenraad. Een commissie kan worden ingesteld met een beperkte taak en tijd, bijvoorbeeld de voorbereiding van een besluit op een bepaald terrein van het kerkelijk functioneren. Het kan ook gaan om een commissie met een permanente taak (zoals evangelisatie).

De diakenen vormen samen de plaatselijke diaconie. Zij zijn belast met - samengevat - het verlenen van hulp aan hen die dat behoeven, binnen en buiten de eigen gemeente. Die hulp kan bestaan in ondersteuning van leden bij de dagelijkse kosten van het bestaan (levensonderhoud) of bijdragen in maatschappelijke en sociale noden.

9. De werving van fondsen

De gelden die benodigd zijn voor het kerkelijk leven en de in dat kader ontplooid activiteiten worden voor het overgrote deel samengebracht door vrijwillige bijdragen van de leden van de plaatselijke kerken (zie par. 10). Daarnaast zal incidenteel sprake zijn van legaten of erfstellingen. Een eventuele erfenis zal slechts worden aanvaard onder voorbehoud van boedelbeschrijving (beneficiaire aanvaarding).

In sommige kerken vindt op beperkte schaal verhuur van het kerkgebouw of vergaderruimten plaats. Verhuur geschiedt slechts aan andere kerken en personen ten behoeve van het houden van erediensten en samenkomsten, en aan organisaties en instellingen met een doelstelling van algemeen maatschappelijk of cultureel belang. Er is geen sprake van activiteiten die vergunningplichtig zijn op grond van de Drank- en Horecawet of die onderhevig zijn aan BTW-plicht.

De verhuur geschiedt tegen niet-commerciële tarieven. Een eventuele verhuuropbrengst boven de kostprijs (de kostprijs wordt berekend als de som van de kosten van verwarming, verlichting, beheer, schoonmaak, koffie/thee etc.) komt ten goede aan de exploitatie van de eigen kerk of aan een diaconaal doel.

De gelden die benodigd zijn voor de instandhouding van het kerkelijk samenleven op landelijk niveau en voor verplichtingen die de kerken gezamenlijk zijn aangegaan, worden opgebracht door de plaatselijke kerken.

10. Het beheer en de besteding van middelen

de lokale kerken

Plaatselijke Nederlands Gereformeerde Kerken zijn in vermogensrechtelijke zaken niet onderworpen aan gezag van (noch verantwoording schuldig aan) hogere

kerkelijke organen. Zij zijn volledig bevoegd om zelfstandig te beschikken over de eigen financiële middelen.

De (volwassen) leden van een gemeente zijn gehouden om er aan mee te werken dat de kerk haar werk kan doen. Zij dragen daartoe bij in de voortgang van het kerkelijk werk in algemene zin, het financieel onderhoud van haar werkers, het steunen van projecten, de zorg van de kerk voor hen die hulp behoeven en het financieren van de verplichtingen die de kerken samen op landelijk niveau zijn aangegaan.

De financiële middelen van een plaatselijke gemeente kunnen in twee categorieën worden onderscheiden:

- financiële middelen voor niet-diaconale doelen binnen de plaatselijke gemeente en voor afdracht aan het landelijk kerkverband
- financiële middelen voor diaconale doelen

De belangrijkste uitgaven voor niet-diaconale doelen zullen in het algemeen betreffen:

- bekostiging van niet diaconale kerkelijke taken, traktementen en onkostenvergoedingen van predikant, salaris en werkgeverslasten van eventuele kerkelijk werkers
- aankoop, nieuwbouw, verbouwing, onderhoud, inrichting, verwarming, verlichting en overige lasten (dan wel huur, verlichting en verwarming) van een kerkgebouw met bijbehorende ruimten (en indien de gemeente ten behoeve van de huisvesting van opeenvolgende predikanten een pastorie aanhoudt: van de pastorie)
- rente en aflossing van leningen voor de aankoop, nieuwbouw, verbouwing en of onderhoud van kerkgebouw, pastorie [en overige aanverwante gebouwen]
- de kosten van de zondagse (en andere) erediensten, en andere kerkelijke bijeenkomsten en vergaderingen, kerkelijk jeugdwerk, missionaire activiteiten
- uitgaven van een kerkblad, kosten website of andere communicatiemiddelen
- beschikbaar stellen van kerktelefoon c.a. en kosten van algemeen beheer.

De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor het bijeenbrengen van de benodigde gelden, het ontwikkelen en vaststellen van het financiële beleid en het beheer van de middelen. Hij legt de gemeente jaarlijks een begroting voor het komende kalenderjaar voor. Veelal wordt ook gewerkt van meerjarenbegrotingen.

Over de aanwending van de middelen beslist de kerkenraad. Heeft de kerkenraad het voornemen om middelen aan te wenden voor de aankoop van onroerende zaken, nieuwbouw of ingrijpende verbouwingen, dan wordt vooraf hetzij een gemeentevergadering gehouden hetzij een andere vorm van wezenlijke inbreng door de gemeenteleden georganiseerd.

Het feitelijke beheer van de niet-diaconale financiële middelen en kerkelijke goederen is in de praktijk doorgaans opgedragen aan een plaatselijke Commissie van Beheer. De leden daarvan worden door de kerkenraad benoemd en de commissie is voor het door haar gevoerde financiële beheer verantwoording schuldig aan kerkenraad en gemeente.

Als de kerkenraad voor een deel van het werk een commissie heeft ingesteld kan deze commissie, als dat voor de vervulling van haar opdracht nodig is, zelfstandig gelden beheren en besteden. De commissie kan dat alleen binnen de grenzen van

haar opdracht en in overeenstemming met het door de kerkenraad voor dat terrein vastgestelde beleid. Indien zij in het kader van haar activiteiten over een afzonderlijke bankrekening beschikt, beheert zij die te allen tijde onder verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerkenraad. Minimaal eenmaal per jaar legt een commissie aan de kerkenraad verantwoording af van het gevoerde beleid en beheer.

De financiële middelen die zijn verkregen voor diaconale doeleinden worden uitsluitend bestemd voor de bekostiging van de diaconale kerkelijke taken, het verschaffen van hulp aan leden bij financiële moeilijkheden in hun privé- of gezinsleven (levensonderhoud) door middel van diaconale bijstand en het onder omstandigheden bijdragen in maatschappelijke en sociale noden binnen en buiten de kerk. De diakenen beheren de daartoe door de gemeente bijeengebrachte gelden. Ook over de aanwending van deze middelen beslissen de diakenen. Bij de besteding van deze middelen wordt discretie betracht teneinde de persoonlijke levenssfeer van de betreffende leden te beschermen.

bovenlokaal niveau

De gelden die nodig zijn voor het werk op landelijk niveau brengen de Nederlands Gereformeerde Kerken bijeen door middel van een jaarlijkse bijdrage per lid. Deze bijdrage wordt op landelijk niveau vastgesteld en in rekening gebracht over het totale aantal gedoopte leden en belijdende leden. De hoogte van de bijdrage wordt afgestemd op de activiteiten die op landelijk niveau worden verricht en de verplichtingen die de kerken gezamenlijk zijn aangegaan. Aan de hand van meerjarenbegrotingen, jaarbegrotingen en jaarrekeningen wordt de financiële situatie op landelijk niveau gemonitord. De Landelijke Vergadering heeft daartoe de Financiële Commissie ingesteld. Die adviseert haar over de op landelijk niveau bijeen te brengen gelden, is tevens belast met beheer en besteding van deze gelden en legt daarover aan de Landelijke Vergadering verantwoording af.

Een door een regio ingestelde commissie kan geen eigen middelen verwerven. Een door de Landelijke vergadering ingestelde commissie verwerft doorgaans geen eigen middelen: de voor haar taak benodigde gelden worden verstrekt door de Financiële Commissie. Als een dergelijke commissie wel de bevoegdheid heeft om zelf bijdragen van de kerken te innen, dan wordt de hoogte daarvan bepaald door de Landelijke Vergadering en afgestemd op de aan de commissie opgedragen activiteiten.

Een kerkelijke instelling kan doorgaans wel zelf financiële middelen verwerven. In de regeling bij oprichting legt de Landelijke Vergadering limitatief vast waaruit die middelen kunnen bestaan.

11. Toezicht op verkrijging, beheer en besteding van middelen

De wijze waarop controle en toezicht binnen een kerkverband vorm krijgen, vloeit voort uit de manier waarop dat kerkverband is georganiseerd. Naarmate het accent meer ligt op de autonomie van de plaatselijke kerk, ontbreekt een formele (financiële) verantwoordingsplicht van de plaatselijke kerk naar hogere kerkelijke organen.

Zoals in par. 2 aangegeven, is de autonomie van de plaatselijke kerk het dragend principe onder de Nederlands Gereformeerde Kerken. Dat neemt niet weg dat, zoals

gezegd, de kerken sinds hun ontstaan in gezamenlijkheid afspraken hebben gemaakt, ook over de omgang met geld en goederen: zo behoort het in onze kerken te gaan.

De lokale kerken

Na afloop van het kalenderjaar controleert/controleren een of meer kascontrolecommissie(s) de boekhoudingen van de kerk, de eventuele door de kerkenraad ingestelde commissies en de diaconie. De kascontrolecommissie(s) brengt/brengen van hun bevindingen schriftelijk verslag uit aan de kerkenraad. De samenstelling van een kascontrolecommissie wisselt regelmatig.

De penningmeester legt aan de hand van de jaarrekening aan de kerkenraad verantwoording af van de verkrijging, het beheer en de besteding van de niet-diaconale gelden en van de stand van de kerkelijke financiën per 31 maand december van het kalenderjaar. De kerkenraad stelt de gemeente in de gelegenheid kennis te nemen van de jaarrekening en legt aan de gemeente verantwoording af van verkrijging, beheer en besteding van financiële middelen en de stand van de kerkelijke financiën. Deze verantwoording betreft zowel de rechtmatigheid als de doelmatigheid van de uitgaven.

De penningmeester van de diaconie legt van verkrijging, beheer en besteding van de diaconale middelen verantwoording af aan de kerkenraad. Die verantwoording betreft ook de doelmatigheid van de uitgaven, mits binnen de grenzen van de privacy (zie 10). Met betrekking tot de diaconale middelen legt de kerkenraad aan de gemeente verantwoording af door middel van een beknopt financieel verslag van de diaconie.

Bovenlokaal niveau

Een door de Landelijke Vergadering ingestelde commissie is over het beheer van haar eventueel toevertrouwde middelen verantwoording schuldig aan de Landelijke Vergadering. De Financiële Commissie controleert daartoe de rechtmatigheid en de doelmatigheid van het beheer en de besteding en rapporteert daarover aan de Landelijke Vergadering.

De verantwoording door een commissie aan de Landelijke Vergadering betreft dus in ieder geval de inhoud van haar opdracht en in voorkomend geval ook het beheer van de haar in het kader van haar opdracht toevertrouwde gelden.

Een kerkelijke instelling dient haar begrotingen in bij de Landelijke Vergadering en legt van beheer en besteding van de haar toevertrouwde middelen verantwoording af aan de Landelijke Vergadering, hetzij op basis van een accountantscontrole hetzij op basis van controle door de Financiële Commissie.

12. Vermogensbeheer

De kerken houden (zowel ten behoeve van diaconale als niet-diaconale doeleinden) niet meer vermogen aan dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de activiteiten ten behoeve van de doelstelling. Wel zal de kerk, indien een erflater of schenker heeft bepaald dat een geschonken of nagelaten bedrag in stand moet blijven, die bepaling moeten respecteren. De bijeengebrachte gelden worden hoe dan

ook besteed aan de beschreven doelstelling en de voor het bereiken daarvan ontplooiende activiteiten.

13. Beloning beleidsbepalers

Onkosten die de leden van de kerkenraad en andere vrijwilligers maken in het kader van hun ambt of functie in de kerk, worden vergoed op declaratiebasis. Vacatiegelden worden niet betaald.

De predikant ontvangt voor zijn ambtelijke werkzaamheden een traktement; de in het kader van zijn ambt gemaakte werkelijke onkosten worden vergoed. Werkers in de kerk met wie de kerk een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht heeft gesloten (werknemers) ontvangen een salaris voor hun niet-bestuurlijke activiteiten; werkelijk gemaakte onkosten worden vergoed.

14. Beoogde hereniging met Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt

De Nederlands Gereformeerde Kerken zijn intensief in overleg met de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), het kerkverband waaruit ze in 1967 zijn ontstaan (zie: 1. Plaatsbepaling). De intentie hiertoe werd uitgesproken in een gezamenlijke vergadering op 11 november 2017 in Kampen. Besprekingen zijn gaande over de vraag hoe en wanneer de beoogde hereniging kan plaatsvinden.

15. Bestemming liquidatiesaldo

Het komt incidenteel voor dat een lokale Nederlands Gereformeerde Kerk vanwege haar geringe ledental naar de mens gesproken niet levensvatbaar meer is. Dan kan voor verschillende scenario's worden gekozen: fusie, opheffing, opgaan in een of meer andere gemeenten in de kring van Nederlands Gereformeerde Kerken, etc.

In het laatste geval kan worden afgesproken dat (een deel van) het saldo de leden volgt naar de ontvangende gemeente. In andere gevallen kan het batig saldo bijvoorbeeld worden geschonken aan een kerkplantingsproject binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken, een organisatie of activiteit van missionaire aard binnen de (invloedssfeer van) de Nederlands Gereformeerde Kerken, een of meer instellingen met een (inter)kerkelijke of diaconale doelstelling of een doel dat (financieel) door de gezamenlijke Nederlands Gereformeerde Kerken worden gedragen. Voorwaarde voor de overdracht van een (deel van het) batig saldo is in alle gevallen dat de verkrijgende instelling door de bevoegde inspecteur der belastingen is aangemerkt als instelling in de zin van artikel 6.33 sub b, van de Wet Inkomstenbelasting 2001.